

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 24 augusti 2022
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2022/0252(NLE)

11896/22
ADD 1

ASIE 60	TELECOM 344
COASI 131	RECH 471
CONOP 75	CLIMA 407
COTER 208	ENER 401
POLCOM 99	TRANS 535
SUSTDEV 145	TOUR 56
PI 104	EDUC 293
GENDER 135	CULT 88
JAI 1101	ENV 810
MIGR 234	POLMAR 46
COHAFA 79	SAN 489
COHOM 91	AGRI 380
CODRO 1	EMPL 311
COMPET 657	STATIS 36

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	24 augusti 2022
till:	Rådets generalsekretariat
Komm. dok. nr:	COM(2022) 425 final Annex
Ärende:	BILAGA till Förslag till rådets beslut om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Thailand, å andra sidan

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 425 final Annex.

Bilaga: COM(2022) 425 final Annex

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.8.2022
COM(2022) 425 final

ANNEX

BILAGA

till

Förslag till rådets beslut

**om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av ramavtalet om fördjupat partnerskap
och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och
Konungariket Thailand, å andra sidan**

BILAGA

RAMAVTAL OM FÖRDJUPAT PARTNERSKAP OCH SAMARBETE MELLAN
EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH
KONUNGARIKET THAILAND, Å ANDRA SIDAN

EUROPEISKA UNIONEN (nedan kallad *unionen* eller *EU*),

och

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

Europeiska unionens medlemsstater, nedan kallade *medlemsstaterna*,

å ena sidan,

och

KONUNGARIKET THAILAND, nedan kallat *Thailand*,

å andra sidan,

nedan gemensamt kallade *parterna*,

SOM TAR HÄNSYN TILL de vänskapsband som av tradition existerar mellan parterna och de nära historiska, politiska och ekonomiska band som förenar dem,

SOM FÄSTER särskild vikt vid fördjupade ömsesidiga förbindelser,

SOM BEKRÄFTAR den vikt de fäster vid de demokratiska principerna samt de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som stadfästs i den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter vilken antogs av FN:s generalförsamling den 10 december 1948 samt i övriga tillämpliga internationella bestämmelser om mänskliga rättigheter,

SOM BEKRÄFTAR den vikt de fäster vid rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning samt sin önskan att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen för sina befolkningar, med full hänsyn till kraven på miljöskydd och principerna om hållbar utveckling samt till Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs av FN:s generalförsamling i resolution 70/1 av den 25 september 2015,

SOM ÄR MEDVETNA OM Thailands ställning som utvecklingsland och som beaktar parternas respektive utvecklingsnivåer,

SOM ÄR MEDVETNA OM att det är nödvändigt att främja de begrepp och målsättningar som används i arbetet med icke-spridning och nedrustning via relevanta internationella och regionala instrument i syfte att motverka det hot som massförstörelsevapen utgör; att hela det internationella samfundets arbete mot spridning av massförstörelsevapen bedrivs på grundval av sådana instrument som den av FN:s säkerhetsråd enhälligt antagna resolutionen 1540(2004); att Europeiska rådet den 12 december 2003 antog en strategi mot spridning av massförstörelsevapen och att Europeiska unionens råd den 17 november 2003 antog en unionsstrategi i syfte att integrera icke-spridningspolitiken i unionens förbindelser med tredjeländer; att Thailand i egenskap av medlem av Asean är en av ursprungsundertecknarna av fördraget om en kärnvapenfri zon i Sydostasien, som undertecknades i Bangkok den 15 december 1995,

SOM INSER sambandet mellan nedrustning, vapenkontroll, fred och säkerhet samt utveckling och som noterar att närmare samarbete mellan parterna för att främja tillämpningen av relevanta internationella instrument kan leda till framsteg med genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling och en säkrare värld,

SOM BEAKTAR att parterna anser att terrorism är ett hot mot den globala säkerheten och att de önskar intensifiera sin dialog och sitt samarbete inom kampen mot terrorism i enlighet med FN:s relevanta resolutioner, i synnerhet FN:s säkerhetsråds resolution 1373(2001), och som bekräftar att respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen ligger till grund för kampen mot terrorism,

SOM BEKRÄFTAR att allvarliga brott som angår det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att det är nödvändigt att genom åtgärder på nationell nivå och ett stärkt internationellt samarbete säkerställa att sådana brott lagförs,

SOM BEKRÄFTAR att de är fast beslutna att bekämpa allvarliga brott som angår det internationella samfundet,

SOM ÄR MEDVETNA OM betydelsen av det samarbetsavtal mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Aseans medlemsländer Filippinerna, Indonesien, Malaysia, Singapore och Thailand som undertecknades den 7 mars 1980 samt dess efterföljande anslutningsprotokoll,

SOM ÄR MEDVETNA OM betydelsen av att stärka sina befintliga förbindelser i syfte att fördjupa samarbetet och sin gemensamma önskan att befästa, fördjupa och diversifiera sina förbindelser på områden av ömsesidigt intresse, på grundval av respekten för suveränitet, jämlikhet, icke-diskriminering, respekt för den naturliga miljön och till ömsesidig nytta,

SOM ÄR MEDVETNA OM att Thailand och Europeiska unionen delar liknande ambitioner när det gäller att skapa resurseffektiva, inkluderande, innovativa, klimatneutrala och gröna ekonomier och att utbyte av erfarenheterna av att genomföra nationella strategier kan förbättra resultaten och påskynda genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling,

SOM UTTRYCKER sitt helhjärtade åtagande att främja hållbar utveckling i alla dess aspekter, däribland miljöskydd och ett effektivt samarbete mot klimatförändringen samt faktisk tillämpning av Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar som antogs i Rio de Janeiro den 9 maj 1992 samt Parisavtalet som antogs i Paris den 12 december 2015 liksom ett faktiskt främjande och genomförande av internationellt erkända arbetsnormer och sociala normer,

SOM FÖRSÄKRAR på denna punkt att ingen får lämnas utanför,

SOM BETONAR vikten av fördjupade relationer och ett närmare samarbete på sådana områden som migration,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att i full överensstämmelse med åtgärder som vidtas regionalt förbättra sitt samarbete med utgångspunkt i gemensamma värderingar och ömsesidig nytta,

SOM ÄR MEDVETNA OM den vikt de fäster vid de principer och bestämmelser som reglerar internationell handel, i synnerhet de som fastställs i Marrakeshavtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), vilket utfärdades i Marrakesh den 15 april 1994, och vid behovet av att tillämpa dessa på ett insynsvänligt och icke-diskriminerande sätt,

SOM KONSTATERAR att om parterna, inom ramen för detta avtal, skulle besluta att ingå sådana särskilda avtal på området med frihet, säkerhet och rättvisa som får ingås av EU enligt avdelning V i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, skulle bestämmelserna i sådana eventuella framtida särskilda avtal inte vara bindande för Irland, såvida inte EU parallellt med Irland med avseende på de tidigare bilaterala förbindelserna underrättar Thailand om att Irland binds av sådana eventuella särskilda avtal i egenskap av en del av EU unionen på det sätt som anges i protokoll nr 21 om Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, vilket fogats till fördraget om Europeiska unionen och till EUF-fördraget; inte heller skulle eventuella efterföljande EU-interna åtgärder som antas i enlighet med den ovannämnda avdelningen V i syfte att genomföra detta avtal vara bindande för Irland, om inte landet anmäler att det önskar delta i eller godta dessa åtgärder, i enlighet med protokoll nr 21; som även konstaterar att sådana framtida särskilda avtal eller efterföljande EU-interna åtgärder skulle omfattas av protokoll nr 22 om Danmarks ställning, som är fogat till de nämnda fördragen,

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

AVDELNING I

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

ARTIKEL 1

Allmänna principer

1. Respekten för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, vilka stadfästs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella människorättsinstrument, samt för rättsstatsprincipen, ligger till grund för parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig del av detta avtal.
2. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja alla aspekter av en hållbar utveckling, samarbeta för att lösa problem i samband med klimatförändringarna och globaliseringen samt att bidra till Agenda 2030 för hållbar utveckling.
3. Parterna bekräftar sitt åtagande när det gäller Parisförklaringen från 2005 om effektivt bistånd och är överens om att stärka samarbetet i syfte att ytterligare förbättra utvecklingsresultaten.

4. Parterna bekräftar den vikt de fäster vid principen om god samhällsstyrning och bekämpning av korruption på alla nivåer, med särskilt beaktande av sina internationella åtaganden.

5. Parterna är eniga om att deras respektive behov och kapacitet ska beaktas i all samarbetsverksamhet enligt detta avtal.

ARTIKEL 2

Samarbetets syften

Inom ramen för sitt väletablerade partnerskap är parterna överens om att inrätta framåtsyftande förbindelser med utgångspunkt i ett mer välstrukturerat och strategiskt perspektiv, gemensamma värderingar och frågor av gemensamt intresse samt att åta sig att föra en fördjupad dialog och ytterligare främja sitt samarbete på alla områden av gemensamt intresse. Parternas ansträngningar kommer särskilt att inriktas på följande:

- a) Stödja samarbete, såväl bilateralt som multilateralt, i alla relevanta regionala och internationella forum och organisationer som arbetar med frågor som omfattas av detta avtal.
- b) Upprätta samarbete för att motverka spridning av massförstörelsevapen.
- c) Upprätta en dialog om allvarliga brott som angår det internationella samfundet.
- d) Upprätta samarbete om förebyggande och bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet.

- e) Säkerställa gynnsamma förutsättningar för samt främja ökad och utvecklad handel och investeringar mellan parterna till ömsesidig nytta, med samtidig respekt för Världshandelsorganisationens principer och bestämmelser, på ett sätt som stödjer målen för hållbar utveckling och som främjar hållbara leveranskedjor och ansvarstagande affärsmetoder.
- f) Upprätta samarbete på alla handels- och investeringsrelaterade områden av gemensamt intresse i syfte att främja tillämpningen av WTO:s principer och bestämmelser, underlätta hållbara handels- och investeringsflöden samt förekomma och undanröja handels- och investeringshinder, på ett sätt som är förenligt med, kompletterar och understödjer nuvarande och framtida regionala initiativ mellan EU och Asean och en hållbar utveckling.
- g) Upprätta samarbete på området frihet, säkerhet och rättvisa, även i fråga om rättsstatsprincipen samt samarbete mellan domstolar och andra rättsvårdande organ, skydd av personuppgifter, migration, samt kampen mot penningtvätt, mot organiserad brottslighet och mot olaglig narkotika.
- h) Upprätta samarbete på alla andra områden av gemensamt intresse, särskilt avseende makroekonomisk policy och finansieringsorgan, utvecklingsplanering, god samhällsstyrning på skatteområdet, insatser mot korruption, företagens samhällsansvar, politiken avseende näringslivet samt mikroföretag och små och medelstora företag, informationssamhället, vetenskap, teknik och innovation, en koldioxidsnål, cirkulär och grön ekonomi, bioekonomi, klimatförändringar, energi, transport, forskning och utveckling, utbildning, kultur, turism, mänskliga rättigheter, jämställdhet mellan könen, miljö och naturresurser, jordbruk och landsbygdsutveckling, hälso- och sjukvård, statistik, det kunskapsbaserade samhället, livsmedelssäkerhet, fytosanitära och veterinära frågor, sysselsättning och sociala frågor.

- i) Förbättra parternas deltagande i subregionala, regionala och trilaterala samarbetsprogram som är öppna för den andra partens deltagande.
- j) På olika sätt stärka parternas roll och profil i den andra partens region, t.ex. med hjälp av kulturutbyten, informations- och kommunikationsteknik samt utbildning.
- k) Främja förståelsen människor emellan genom samarbete mellan olika icke-statliga organ såsom tankesmedjor, universitet, det civila samhället och medier med hjälp av seminarier, konferenser, ungdomsutbyten, övningar i cyberrymden, utbildningar, utbyten och annan verksamhet.

ARTIKEL 3

Massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, till statliga likaväl som till icke-statliga aktörer, är ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet. Parterna är överens om att samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iakttä och på nationell nivå fullgöra sina befintliga åtaganden enligt internationella fördrag och avtal om nedrustning och icke-spridning samt andra relevanta internationella åtaganden inom ramen för FN-systemet, däribland resolutioner från FN:s säkerhetsråd. Parterna är eniga om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna är vidare överens om att samarbeta och bidra till att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen samt att främja tillämpningen om internationella bestämmelser om avrustning genom att:
- a) vidta åtgärder för anslutning och full tillämpning av alla andra relevanta internationella instrument,
 - b) i enlighet med sina respektive internationella åtaganden förbättra de nationella exportkontrollerna, kontrollera export och transitering av varor med anknytning till massförstörelsevapen, däribland kontroller av slutanvändningen av varor och teknik med dubbla användningsområden när det är lämpligt, samt säkerställa efterlevnaden med hjälp av verkningsfulla rättsliga eller administrativa medel, inklusive avskräckande påföljder och förebyggande åtgärder mot överträdelser av exportkontrollerna, samt i synnerhet genom samarbete och kapacitetsuppbyggnad,
 - c) främja fullständig och faktisk tillämpning av fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen som undertecknades i London, Moskva och Washington D.C. den 1 juli 1968 och som inte bara utgör grundvalen för det internationella systemet för icke-spridning och nedrustning utan också är ett viktigt inslag i utvecklingen av användning av kärnkraft för fredliga syften, tillämpningen av konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring (BTV-konventionen) som undertecknades i London, Moskva och Washington D.C. den 10 april 1972 samt tillämpningen av konventionen om kemiska vapen som undertecknades i Paris och New York den 13 januari 1993.

3. Parterna är överens om att inrätta en regelbunden dialog som ska ledsaga och underbygga dessa delar av avtalet. Denna dialog kan föras på regional nivå.

ARTIKEL 4

Handeldvapen och lätta vapen samt andra konventionella vapen

1. Parterna är medvetna om att olaglig tillverkning, överföring och omsättning av handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering av lager, otillräcklig säkerhet och okontrollerad spridning av sådana vapen, som har vittgående humanitära och socioekonomiska konsekvenser, fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet, och mot en hållbar utveckling på individuell, lokal, nationell, regional och internationell nivå.

2. Parterna är överens om att iaktta och fullgöra sina respektive åtaganden att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, inom ramen för befintliga internationella avtal och FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt sina åtaganden inom ramen för andra internationella instrument som är tillämpliga på området, såsom FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, som antogs av FN:s generalförsamling den 20 juli 2001.

3. Parterna är medvetna om vikten av att ha nationella system för kontroll av överföringen av konventionella vapen i enlighet med parternas internationella åtaganden samt målet och syftet med vapenhandelsfördraget (ATT) som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution nr 67/234B av den 2 april 2013. Parterna är medvetna om vikten av att tillämpa sådana kontroller på ett ansvarsfullt sätt, som ett bidrag till internationell och regional fred, säkerhet och stabilitet, och till en minskning av mänskligt lidande samt förebyggande av spridning av konventionella vapen. Parterna är överens om att stärka dialogen och samarbetet på området exportkontroller.

4. Parterna är överens om att stärka sitt samarbete och eftersträva samordning, komplementaritet och synergi i sina ansträngningar avseende förebyggande och utrotande av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, överföring av konventionella vapen och nationella system för kontroll av import och export av konventionella vapen.

ARTIKEL 5

Allvarliga brott som angår det internationella samfundet

Parterna bekräftar att allvarliga brott som angår det internationella samfundet inte bör förbli ostraffade och att lagföring av sådana brott bör säkerställas med hjälp av nationella och internationella åtgärder, beroende på vad som är lämpligt, och ett förstärkt internationellt samarbete i enlighet med parternas nationella lagstiftningar.

ARTIKEL 6

Samarbete för att förebygga och bekämpa terrorism

1. Parterna bekräftar vikten av att bekämpa terrorism med full respekt för rättsstatsprincipen, internationell rätt, i synnerhet Förenta nationernas stadga, som undertecknades i San Fransisco den 26 juni 1945 och relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt. Med beaktande av FN:s resolution 60/288 om en global strategi för terrorismbekämpning, vilken antogs av FN:s generalförsamling den 8 september 2006 i dess senaste lydelse, samt EU:s och Aseans gemensamma förklaring om samarbete för bekämpning av terrorism vilken antogs den 28 januari 2003 är parterna inom denna ram överens om att samarbeta för att förebygga och motverka alla former och uttryck för terrorism.

2. Detta kommer särskilt att ske genom att parterna

- a) tar full hänsyn till genomförandet av resolution nr 1267 (1999), 1373 (2001), 1822 (2008), 2242 (2015), 2396 (2017) och 2462 (2019) från FN:s säkerhetsråd och andra relevanta FN-resolutioner, internationella konventioner och instrument,
- b) utbyter information om terroristgrupper och enskilda terrorister och deras stödnätverk i enlighet med internationell lagstiftning och parternas nationella lagstiftningar,

- c) samarbetar på olika sätt, däribland med avseende på utrustning, och metoder som kan användas för att bekämpa terrorism, inklusive teknik och utbildning, och utbyter erfarenheter av att förebygga terrorism och rekrytering till terrorism,
- d) samarbetar för att fördjupa det internationella samförståndet om kampen mot terrorism och terrorismfinansiering samt missbruk av informationsteknik i terrorsyften samt verkar för en snar överenskommelse om en övergripande konvention om internationell terrorism, som är avsedd att komplettera de befintliga FN-instrumenten och andra tillämpliga instrument för bekämpning av terrorism, och
- e) utbyter bästa praxis avseende skyddet av de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism.

AVDELNING II

BILATERALT, REGIONALT OCH INTERNATIONELLT SAMARBETE

ARTIKEL 7

Samarbete i regionala och internationella organisationer

1. Parterna åtar sig att samarbeta och utbyta synpunkter inom regionala och internationella forum och organisationer, i synnerhet Förenta nationerna och dess specialiserade byråer och organ, inklusive men inte begränsat till Internationella arbetsorganisationen (ILO), dialogen mellan Asean och EU, i synnerhet inom ramen för det strategiska partnerskapet mellan Asean och EU, Aseans regionala forum (ARF) samt Asien–Europa-mötet (Asem).
2. Parterna åtar sig att samarbeta och utbyta synpunkter om ekonomiska och därmed sammanhängande frågor i regionala och internationella forum och organisationer, däribland bland annat Asien–Europa-mötet (Asem), Förenta nationernas konferens om handel och utveckling (Unctad), Världshandelsorganisationen (WTO) och Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (Wipo).

ARTIKEL 8

Bilateralt och regionalt samarbete

1. Inom varje område som berörs av dialogen och samarbetet inom ramen för detta avtal kommer parterna, med samtidig hänsyn till frågor som drivs inom ramen för ett bilateralt samarbete, att verkställa åtgärderna bilateralt eller regionalt, eller genom en kombination av båda ramarna. Parternas val av lämplig ram kommer att göras i syfte att uppnå största möjliga verkan och stärka alla berörda parter deltagande, samtidigt som man kommer att eftersträva bästa möjliga bruk av tillgängliga resurser, ta hänsyn till den politiska och institutionella genomförbarheten samt säkerställa samverkan med annan verksamhet där EU och Aseans medlemsstater deltar.
2. Parterna får vid behov besluta att ge finansiellt stöd till samlarbetsverksamheter på de områden som omfattas av detta avtal eller samlarbetsverksamheter med anknytning till avtalet, i enlighet med sina respektive finansiella förfaranden och resurser. Sådant samarbete kan omfatta utbildningsprogram, arbetsgrupper och seminarier, expertutbyten, studier och annan verksamhet som parterna kommer överens om.

AVDELNING III

SAMARBETE OM HANDEL OCH INVESTERINGAR

ARTIKEL 9

Allmänna principer

1. Parterna kommer att föra en dialog om bilaterala och multilaterala handelsfrågor och handelsrelaterade frågor i syfte att stärka de bilaterala handelsförbindelserna och främja framsteg i det multilaterala handelssystemet på ett sätt som stödjer målen för hållbar utveckling.
2. Parterna förpliktar sig att i största möjliga utsträckning och till ömsesidig nytta främja utveckling och diversifiering av handeln mellan sig i enlighet med WTO:s principer och bestämmelser. Parterna åtar sig att förbättra villkoren för marknadstillträde genom att vidta åtgärder i syfte att förbättra insynen, med hänsyn till det arbete som bedrivs av internationella organisationer på området.
3. Parterna kommer att hålla varandra underrättade om utvecklingen av handelspolitiska och handelsrelaterade frågor samt andra därmed sammanhängande frågor, såsom jordbrukspolitik, livsmedelssäkerhet, icke-tariffära åtgärder, konsumentpolitik och miljöpolitik, inklusive avfallshantering.

4. Parterna kommer att främja dialog och samarbete i syfte att utveckla sin handel och sina investeringsförbindelser, även genom att exempelvis lösa handelsrelaterade problem på de områden som avses i artiklarna 10–19 i det här avtalet.

ARTIKEL 10

Sanitära och fytosanitära frågor

1. Parterna kommer att samarbeta om livsmedelssäkerhet samt sanitära och fytosanitära frågor i syfte att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa på sina territorier.
2. Parterna kommer att diskutera och utbyta information om sina respektive åtgärder i enlighet med WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder, vilket trädde i kraft när WTO inrättades den 1 januari 1995, normerna i den internationella växtskyddskonvention som undertecknades i Rom den 6 december 1951, Världsgesundhetsorganisationen för djurhälsa och Codex Alimentarius-kommissionen.
3. Parterna är överens om att samarbeta om kapacitetsuppbyggnad i sanitära och fytosanitära frågor. En sådan kapacitetsuppbyggnad bör utformas enligt vardera partens behov och genomföras i syfte att hjälpa parterna att efterkomma motpartens rättsliga ramar.

4. På någondera partens begäran kommer parterna snarast att inleda en dialog om sanitära och fytosanitära frågor, för att överväga sanitära och fytosanitära frågor och andra därmed sammanhängande brådskande frågor.
5. Parterna kommer att utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor som omfattas av denna artikel.
6. Parterna fäster stor vikt vid detta samarbete.

ARTIKEL 11

Hållbara livsmedelssystem

1. Parterna kommer att samarbeta för att främja en global omställning till hållbara livsmedelssystem.
2. Parterna kommer att främja dialog, kapacitetsuppbyggnad och ett nära samarbete i frågor av gemensamt intresse för att främja hållbara livsmedelssystem i enlighet med FN:s mål för hållbar utveckling. Dessa frågor kan bland annat omfatta följande:
 - a) Minskning av livsmedelssystemens miljö- och klimatpåverkan.
 - b) Hållbart jordbruk och livsmedelssystem i alla steg av livsmedelskedjan, däribland agroekologi, ekologisk produktion, minskad användning och risker med bekämpningsmedel, djurskydd och antimikrobiell resistens.

- c) Minskade livsmedelsförluster och minskat matsvinn inom hela livsmedelskedjan.
 - d) Bekämpning av livsmedelsbedrägerier.
3. Parterna kommer att utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor som omfattas av denna artikel.
4. Parterna fäster stor vikt vid detta samarbete.

ARTIKEL 12

Tekniska handelshinder

1. Parterna ska främja användningen av internationella standarder och internationella ackrediteringssystem samt ska utbyta information om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, även inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder, vilket trädde i kraft när WTO inrättades den 1 januari 1995.
2. Parterna kommer att stärka sitt samarbete i fråga om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, inklusive teknisk kapacitetsuppbyggnad och samarbete i syfte att efterkomma åtgärder avseende tekniska handelshinder.

3. Parterna kommer att utse en kontaktpunkt för att samordna informationsutbytet och samarbetet i enlighet med denna artikel samt för att underlätta ansträngningarna i parternas samarbete om regelverk.

ARTIKEL 13

Tullsamarbete och förenklade handelsprocedurer

1. Parterna kommer att utbyta erfarenheter och undersöka möjligheterna att förenkla import, export och andra tullförfaranden, öka insynen i handelsbestämmelser, och utveckla tullsamarbetet, även effektiva system för ömsesidigt administrativt bistånd. Parterna kommer att samarbeta i syfte att underlätta tillämpningen av WTO-avtalet om förenklade handelsprocedurer som trädde i kraft den 22 februari 2017. Parterna kommer att lägga särskild vikt vid att öka säkerheten inom internationell handel, bland annat när det gäller transporttjänster, och vid att säkerställa en balans mellan intresset av förenklade handelsprocedurer respektive effektiva kontroller och bekämpning av tullrelaterade bedrägerier och oriktigheter.

2. Utan att det hindrar att andra samarbetsformer tillämpas enligt detta avtal uttrycker parterna intresse för att i framtiden överväga att ingå ett protokoll om tullsamarbete och ömsesidigt bistånd, inom den institutionella ram som fastställs i detta avtal.

ARTIKEL 14

Antidumpning

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel VI i det allmänna tull- och handelsavtalet (Gatt 1994) och WTO-avtalet om tillämpning av artikel VI i Gatt 1994, särskilt artikel 15 i detta.
2. Parterna fäster stor vikt vid samarbete på antidumpningsområdet.

ARTIKEL 15

Investeringar

Parterna kommer att främja ett ökat investeringsflöde genom att utveckla ett attraktivt och gynnsamt klimat för ömsesidiga investeringar på grundval av en fortlöpande dialog som tar sikte på att öka förståelsen för och samarbetet om investeringsfrågor, utforska administrativa mekanismer för att underlätta investeringsflödena och främja insyn, öppenhet och icke-diskriminering av investerare i parternas respektive lagar och andra författningar.

ARTIKEL 16

Konkurrenspolitik

1. Parterna kommer att främja faktiskt antagande och tillämpning av konkurrensbestämmelser och informationsspridning till stöd för insyn och rättssäkerhet för företag som är verksamma på den andra partens marknad, i enlighet med parternas respektive lagar och andra författningar samt deras interna regelverk.
2. Båda parter strävar efter att samarbeta på gemensamt överenskomna områden för att förbättra den ömsesidiga förståelsen av varandras lagstiftning och policy på konkurrensområdet.

ARTIKEL 17

Tjänster

Parterna kommer att inleda en fortlöpande dialog som i synnerhet inriktas på att utbyta information om parternas respektive regelverk, att främja tillträdet till den andra partens marknad, att öka tillgången till kapital och teknik samt att främja handeln med tjänster mellan de båda parternas regioner och på marknader i tredjeland.

ARTIKEL 18

Immateriella rättigheter

1. Parterna kommer att utbyta information och erfarenheter i fråga om praxis, främjande, spridning, effektivisering, förvaltning, skydd och effektiv tillämpning av immateriella rättigheter, förebyggande av missbruk av dessa rättigheter samt kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning, särskilt med hjälp av tullsamarbete och andra lämpliga samarbetsformer samt stärka skyddet av dessa rättigheter på ett sätt som gemensamt överenskommits mellan parterna. I enlighet med sina respektive lagar och andra författningar och på ett sätt som är förenligt med relevanta internationella överenskommelser som parterna anslutit sig till kommer parterna att samarbeta fullt ut om tillämpningen av immaterialrätt och skydd av patent, geografiska beteckningar, varumärken, upphovsrätt, industriell formgivning samt skydd av växtsorter.
2. Parterna ska ge varandra tekniskt bistånd på det immaterialrättsliga området och ska bistå varandra när det gäller att förbättra skyddet, efterlevnaden, användningen och kommersialiseringen av immateriella rättigheter mot bakgrund av de europeiska erfarenheterna, och öka kunskapsspridningen på detta område.
3. Parterna är medvetna om och bekräftar sina åtaganden i fråga om Dohaförklaringen om Tripsavtalet om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter och folkhälsan som antogs i Doha den 14 november 2001. Parterna kommer att efterleva och bidra till genomförandet av WTO:s allmänna råds beslut av den 30 augusti 2003 om punkt 6 i Dohaförklaringen om Tripsavtalet och folkhälsan samt protokollet om ändring av Tripsavtalet som antogs i Genève den 6 december 2005.

ARTIKEL 19

Digital handel

1. Parterna kommer att utbyta information om bestämmelser avseende digital handel i enlighet med sina respektive relevanta inhemska lagstiftningar och andra författningar; informationsutbytet kommer att beröra

- a) erkännande och underlättande av driftskompatibla elektroniska förtroende- och autentiseringstjänster,
- b) behandling av direktmarknadsföringskommunikation,
- c) konsumentskydd, och
- d) övriga frågor som är relevanta för att utveckla elektronisk handel.

2. Medvetna om den digitala handelns globala karaktär, bekräftar parterna vikten av ett aktivt deltagande i multilaterala forum för att främja den digitala handelns utveckling.

AVDELNING IV

SAMARBETE PÅ OMRÅDET FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

ARTIKEL 20

Rättsstatsprincipen

1. I samarbetet inom ramen för denna avdelning kommer parterna att fästa särskild vikt vid att främja rättsstatsprincipen och säkerställa lika tillgång till rättslig prövning för alla. Parterna kommer att samarbeta fullt ut till ömsesidig nytta med avseende på hur de rättsvårdande och rättskipande institutionerna fungerar.
2. Samarbetet mellan parterna kommer också att omfatta ömsesidigt utbyte av information om rättssystem och lagstiftning.

ARTIKEL 21

Jämställdhet mellan könen och egenmakt för kvinnor och flickor

1. Parterna inser vikten av jämställdhet mellan könen och egenmakt till alla kvinnor och flickor, både som ett eget mål och som en pådrivande kraft i riktning mot demokrati, hållbarhet och en inkluderande utveckling, fred och säkerhet.

2. Parterna kommer att samarbeta för att främja jämställdhet mellan könen, kvinnors och flickors fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter samt egenmakt för dem, liksom för att säkerställa att hänsyn tas till genusperspektivet vid genomförandet av detta avtal.

3. Parterna kommer att utbyta goda metoder och utforska andra samarbetsformer och möjligheter att skapa synergi mellan sin genusrelaterade politik och sina program i enlighet med internationella standarder och internationella åtaganden som är bindande för parterna, såsom konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor vilken antogs av FN:s generalförsamling den 18 december 1979, handlingsplanen från Peking som antogs vid den fjärde internationella kvinnokonferensen i Beijing den 15 september 1995, handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) samt resultaten från dess översynskonferenser, Agenda 2030 för hållbar utveckling och resolution 1325(2000) från FN:s säkerhetsråd och dess efterföljande resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.

ARTIKEL 22

Skydd av personuppgifter och den personliga integriteten

1. Parterna är överens om att samarbeta för att uppnå ett gott skydd av personuppgifter och den personliga integriteten samt effektiv efterlevnad, i enlighet med sina åtaganden enligt internationella bestämmelser om mänskliga rättigheter och andra internationella rättsliga instrument på detta område, för att därigenom verka för ett förenklat utbyte av personuppgifter mellan parterna som ett centralt inslag i vidareutvecklingen av handelsförbindelserna och samarbetet mellan de rättsvårdande myndigheterna i enlighet med parternas respektive lagar och andra författningar.

2. Samarbetet om skydd av personuppgifter omfattar bland annat tekniskt och juridiskt bistånd i form av utbyte av information och bästa praxis, utbildning och expertis, samt främjande av fördjupat samarbete mellan parternas respektive tillsynsmyndigheter, även i multilaterala forum.

ARTIKEL 23

Samarbete mellan domstolar och andra rättsvårdande organ

1. Parterna kommer att förbättra det befintliga samarbetet i fråga om ömsesidigt rättsligt bistånd och utlämning med grund i relevanta internationella överenskommelser som de är bundna av. Parterna kommer när det är lämpligt att stärka befintliga mekanismer och överväga att utveckla nya mekanismer för att underlätta internationellt samarbete på detta område, framför allt genom närmare förbindelser i fråga om relevanta internationella nätverk för rättsligt samarbete.
2. Parterna kommer att sträva efter att utveckla det civilrättsliga samarbetet mellan domstolarna, särskilt med avseende på deras åligganden i enlighet med multilaterala konventioner om civilrättsligt samarbete, såsom konventionerna från Haagkonferensen för internationell privaträtt.
3. Parterna kommer när det är lämpligt att samarbeta för att främja säker och effektiv överföring av relevanta rättsliga handlingar och bevisupptagning, förhandlingar med hjälp av videokonferenssystem, samt skydd av personuppgifter inom ramen för internationellt rättsligt samarbete.

ARTIKEL 24

Konsulärt skydd

Parterna är överens om att inrätta ett regelbundet utbyte i syfte att ytterligare underlätta tillhandahållandet av konsulärt skydd och om att samordna sina ansträngningar i fråga om konsulärt bistånd, i synnerhet vid kriser.

ARTIKEL 25

Samarbete om migration

1. Parterna bekräftar vikten av fördjupade åtaganden i alla frågor som rör migration, inklusive laglig migration inom ramen för EU:s och nationella befogenheter, förvaltningen av migrationsflöden avseende irreguljär migration, bakomliggande orsaker till irreguljär migration, internationellt skydd samt förebyggande och bekämpande av irreguljär migration, människosmuggling och människohandel.
2. Samarbetet mellan parterna ska bedrivas på ett ömsesidigt godtagbart och samlat sätt, i enlighet med parternas respektive internationella åtaganden samt deras respektive nationella lagstiftning i kraft. Samarbetet kommer bland annat att inriktas på följande:
 - a) Åtgärder mot de bakomliggande orsakerna till olaglig migration.

- b) Utveckling av bestämmelser och praxis som syftar till att ge internationellt skydd till människor som behöver det i enlighet med internationell rätt, med samtidig respekt för principerna om non-refoulement, humanitet och internationell solidaritet och samverkan samt fördelning av bördor och ansvar.
- c) Bestämmelser om mottagande samt om rättigheter och status för personer som tagits emot i enlighet med bestämmelserna, rättvis behandling av utländska medborgare som lagligen vistas i landet, utbildning samt åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
- d) Upprätta en verkningsfull och förebyggande politik mot irreguljär migration, smuggling av migranter och människohandel i enighet med Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet som antogs genom resolution 55/25 av FN:s generalförsamling den 15 november 2000 samt dess protokoll vilka har trätt i kraft i förhållande till parterna, däribland metoder för att bekämpa nätverk av smugglare, för att störa kriminella nätverk som ägnar sig åt människohandel och för att skydda offren.
- e) Återvändande, helst frivilligt, under säkra, humana förhållanden och i värdiga former, av personer som olagligen uppehåller sig i ett land, inbegripet stöd till deras frivilliga och varaktiga återvändande, samt återtagande av dessa personer i enlighet med punkt 3.
- f) Frågor som fastställts vara av gemensamt intresse på området viseringar och resehandlingars säkerhet.

- g) Frågor som fastställts vara av gemensamt intresse på området gränsförvaltning.
3. Inom ramen för samarbetet om förebyggande och kontroll av olaglig migration, och utan att det påverkar behovet av att skydda offer för människohandel, har parterna vidare enats om följande:
- a) Thailand kommer att återta alla sina medborgare som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, gällande villkor för inresa till, vistelse eller bosättning på någon av medlemsstaternas territorium, på denna medlemsstats begäran och utan ytterligare formaliteter eller onödigt dröjsmål.
 - b) Varje medlemsstat i unionen kommer att återta alla sina medborgare som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, gällande villkor för inresa till, vistelse eller bosättning på Thailands territorium, på Thailands begäran och utan ytterligare formaliteter eller onödigt dröjsmål.
 - c) Medlemsstaterna och Thailand kommer att utfärda resehandlingar i dessa syften. Om inga handlingar eller något annat som styrker medborgarskapet kan uppvisas, ska den behöriga diplomatiska eller konsulära beskickningen i den berörda medlemsstaten eller Thailand, på begäran av Thailand eller den berörda medlemsstaten, samarbeta till fullo för att utan dröjsmål fastställa vederbörandes medborgarskap.

4. Som ett led i samråden om migrationsfrågor är parterna överens om att inleda en dialog om återtagande som, på någondera partens begäran, under rätt omständigheter kan leda till att ett avtal ingås om återtagande och användning av Europeiska unionens resehandlingar.¹ Parterna kan även överväga att inleda en dialog om att underlätta rörligheten för personer som, på någondera partens begäran, under rätt omständigheter kan leda till att ett avtal ingås om viseringslättnader för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater och i Thailand.

ARTIKEL 26

Humanitärt samarbete

Parterna strävar efter att samarbeta ytterligare i alla frågor som rör humanitärt samarbete och humanitärt bistånd, däribland i fråga om fördrivna personer och kapacitetsuppbyggnad till stöd för tjänstemän som arbetar med fördrivna personer i sina respektive regioner. Samarbetet mellan parterna ska bedrivas på ett ömsesidigt godtagbart sätt från fall till fall, i enlighet med de respektive internationella standarder som är tillämpliga på parterna samt de humanitära principerna avseende medmänsklighet, opartiskhet, oberoende och neutralitet. Dessa ansträngningar bör även fortsättningsvis bedrivas enligt en övergripande hållning och förståelse av de bakomliggande orsakerna till förflyttningar samt söka hållbara lösningar. Parterna åtar sig att stärka kopplingen mellan humanitära insatser och utvecklingssamarbete.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1953.

ARTIKEL 27

Insatser mot organiserad brottslighet och korruption

Parterna är överens om att samarbeta för att bekämpa gränsöverskridande organiserad brottslighet, ekobrottslighet, grov brottslighet¹ och korruption samt sexuellt utnyttjande av barn. Samarbetet syftar i synnerhet till att genomföra och främja relevanta internationella standarder och rättsliga instrument som parterna anslutit sig till, såsom Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och dess tilläggsprotokoll samt FN:s konvention mot korruption som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution nr 58/4 av den 31 oktober 2003.

ARTIKEL 28

Samarbete för att förebygga och bekämpa penningtvätt och terrorismfinansiering

1. Parterna är överens om behovet av att, i enlighet med sina respektive lagar och andra författningar, verka för och samarbeta om sätt att effektivt förebygga och motverka att deras finansiella system utnyttjas för penningtvätt och terrorismfinansiering.

¹ I enlighet med artikel 2b i Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet.

2. Parterna är överens om att vidta åtgärder för att utveckla och tillämpa lagar, bestämmelser och förordningar för att bekämpa penningtvätt och terrorismfinansiering, på ett sätt som är förenligt med de standarder som utvecklats av internationella organ som är verksamma på området, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF). Samarbetet i enlighet med punkt 1 kommer även att syfta till att främja utbyte av relevant information inom ramen för nationell lagstiftning.

ARTIKEL 29

Samarbete på narkotikaområdet

1. Parterna kommer att samarbeta för att, i enlighet med sina respektive lagar och andra författningar, säkerställa en fördjupad, erfarenhetsbaserad, balanserad och integrerad hållning som bygger på effektivt samarbete och samordning mellan behöriga myndigheter, även sådana som verkar på områden som hälsa, rättvisa och inrikespolitik samt på andra relevanta områden, i syfte att minska tillgång till, smuggling av och efterfrågan på olaglig narkotika samt för att minska påverkan på missbrukare och samhället i stort, liksom för att uppnå en effektivare förebyggande politik i fråga om narkotika och förebygga spridning av prekursorer, däribland så kallade designade prekursorer som används för olaglig tillverkning av narkotiska och psykotropa ämnen och nya psykoaktiva substanser.

2. Parterna kommer gemensamt att enas om vilka samarbetsformer som ska användas för att uppnå dessa mål. Åtgärderna ska bygga på gemensamt överenskomna principer som fastställs i FN:s konventioner om narkotikakontroll och i parternas respektive internationella åtaganden avseende narkotikakontroll.

3. Samarbetet mellan parterna kommer bland annat att omfatta tekniskt och administrativt bistånd, utbildning av personal, medicinsk forskning samt utbyte av information och erfarenheter av att använda it-teknik för läkemedelskontroll och av innovativa lösningar avseende läkemedelspolitiken, det rättsliga och brottsbekämpande samarbetet eller förebyggande åtgärder mot spridning av prekursorer, däribland så kallade designade prekursorer som används för olaglig tillverkning av narkotiska och psykotropa ämnen och nya psykoaktiva substanser. Parterna får enas om att utvidga samarbetet även till andra områden, exempelvis utbyte av bästa praxis och information om förebyggande, behandling, rehabilitering, minskning av skadeverkningar och kontroll av narkotikamissbruk, preparat för substitutionsbehandling, samt övriga åtgärder för att förbättra samarbetet om kontrollen av prekursorer, kriminalteknik, narkotikarelaterade ekonomiska utredningar och alternativ utveckling.

AVDELNING V

SAMARBETE PÅ ANDRA OMRÅDEN

ARTIKEL 30

Mänskliga rättigheter

1. Parterna är eniga om att samarbeta för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna, med utgångspunkt i principen om ömsesidigt samtycke och ömsesidig respekt. Parterna kommer att inrätta en regelbunden, meningsfull, bred dialog om mänskliga rättigheter.

2. Samarbetet kan bland annat omfatta följande:

- a) Bygga upp kapacitet avseende tillämpningen av internationella bestämmelser om mänskliga rättigheter som är tillämpliga på parterna och avseende genomförandet av handlingsplaner i fråga om mänskliga rättigheter.
- b) Främja dialog och utbytet av kontakter och information om mänskliga rättigheter.
- c) Stärka ett konstruktivt samarbete mellan parterna inom ramen för FN:s organ för mänskliga rättigheter.

3. Parterna kommer att samarbeta för att stärka de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning. Detta samarbete kan omfatta följande:

- a) Stärkt samarbete mellan nationella och regionala institutioner som arbetar med mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning.
- b) Samarbete och koordination för att stärka demokratiska principer, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen, däribland likhet inför lagen, människors tillgång till effektiva rättsmedel och rätten till rättvis rättslig prövning, rättssäkerhet och tillgång till rättslig prövning, i enlighet med parternas åtaganden som följer av internationell människorättslagstiftning.

ARTIKEL 31

Samarbete mellan finansiella sektorer

Parterna är överens om att i enlighet med sina behov och inom ramen för sina respektive program och lagar främja samarbete mellan finansieringsorgan.

ARTIKEL 32

Dialog om makroekonomiska strategier

Parterna är överens om att stärka dialogen mellan sina myndigheter och att samarbeta för att utbyta erfarenheter av makroekonomisk policy, i synnerhet i fråga om ekonomisk integration.

ARTIKEL 33

God samhällsstyrning på skatteområdet

I syfte att stärka och utveckla den ekonomiska verksamheten, med samtidig hänsyn till behovet av att utveckla ett lämpligt rättsligt ramverk, är parterna medvetna om och åtar sig att efterleva principerna om god samhällsstyrning på skatteområdet, däribland globala standarder om skattetransparens och informationsutbyte, rättvis beskattning och miniminormer avseende urholkning av skattebasen och överföring av vinster. Parterna kommer att främja god samhällsstyrning i skattefrågor, förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet, ta fram åtgärder för faktisk tillämpning av de tidigare nämnda principerna samt underlätta uppbörden av skatteintäkter i syfte att förebygga skatteflykt och skatteundandragande.

ARTIKEL 34

Industripolitiskt samarbete och samarbete om små och medelstora företag

Med hänsyn till deras respektive ekonomiska policy och målsättningar är parterna överens om att främja samarbete om näringslivspolitik som stödjer inkluderande, hållbar och utvecklingsinriktad verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt resiliens i leveranskedjan samt underlättar tillgången till finansiering på alla områden som anses lämpliga och detta i syfte att förbättra formaliseringen och tillträdet till internationella marknader, konkurrenskraften och tillväxten i mikroföretag samt små och medelstora företag, bland genom att göra följande:

- a) Utbyta information och erfarenheter av att skapa ett allmänt ramverk som ger mikroföretag och små och medelstora företag möjligheter att öka sin konkurrenskraft.

- b) Främja kontakter mellan ekonomiska aktörer, uppmuntra gemensamma investeringar och upprättande av samriskföretag och informationsnätverk, framför allt genom befintliga övergripande EU-program som i synnerhet stimulerar överföring av mjuk och hård teknik mellan partner.
- c) Tillhandahålla information, stimulera innovation och utbyta bästa praxis när det gäller tillgång till finansiering och marknadstillträde.
- d) Stödja mikroföretagens och de små och medelstora företagens kapacitetsuppbyggnad för att de lättare ska kunna integrera sig med den globala ekonomin och dess leveranskedjor.
- e) Underlätta och stödja verksamhet vid mikroföretag och små och medelstora företag i parterna.
- f) Verka för företagens samhällsansvar och ansvarsskyldighet samt uppmuntra ansvarstagande affärsmetoder, även med avseende på hållbar konsumtion och produktion.

ARTIKEL 35

Underlättad företagssamverkan

Parterna ska underlätta och stödja relevant samarbetsverksamhet som bedrivs i deras respektive privata sektorer.

ARTIKEL 36

Samarbete om informations- och kommunikationsteknik

1. Parterna är medvetna om att informations- och kommunikationsteknik (IKT) är centralt för en modern livsstil och av avgörande betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen, och de är överens om att utbyta synpunkter om sina respektive strategier på detta område för att främja ekonomisk och social utveckling samt de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna.
2. Samarbetet på detta område kommer bland annat att inriktas på följande:
 - a) Deltagande i olika regionala dialoger om de olika aspekterna av informationssamhället, särskilt strategier och bestämmelser om elektronisk kommunikation, däribland samhällsomfattande tjänster, utfärdande av licenser och allmänna tillstånd, skydd av personuppgifter samt tillsynsmyndigheters oberoende och effektivitet.
 - b) Samtrafikförmåga och driftskompatibilitet mellan parternas nät och tjänster och sydostasiatiska forskningsnät och tjänster.
 - c) Standardisering och spridning av ny IKT.
 - d) Främjande av forskningssamarbete mellan parterna på området informations- och kommunikationsteknik.

- e) Gemensamma forskningsprojekt om IKT, i synnerhet via unionens ramprogram för forskning. Särskilt följande områden kommer att omfattas av parternas samarbete: E-förvaltning, mobila applikationer, animation och multimedia.
 - f) Säkerhetsfrågor och/eller säkerhetsaspekter på IKT, däribland främjande av säkerheten on-line, insatser mot cyberbrottslighet, desinformation och missbruk av informationsteknik och alla typer av elektroniska medier.
3. Inom ramen för parternas respektive lagar och andra författningar kommer företagssamverkan att uppmuntras.
4. Parterna kommer att samarbeta om it-säkerhet genom informationsutbyte om strategi, policy och bästa praxis i överensstämmelse med sin lagstiftning och sina internationella förpliktelser.
5. Parterna kommer att främja informationsutbyte om cybersäkerhet avseende utbildning, medvetandegörande åtgärder, användning av deras respektive standarder och tekniska specifikationer för riskhantering av hot mot cybersäkerheten samt cybersäkerheten hos ikt-produkter och tjänster, däribland it-certifiering, liksom därmed sammanhängande politik för forskning och utveckling.

ARTIKEL 37

Samarbete om vetenskap, teknik och innovation

1. Parterna är överens om att samarbeta på alla vetenskapliga, tekniska och innovationsrelaterade områden av gemensamt intresse med hänsyn till sina respektive strategier. Samarbetet kommer att stärka stödet till multilaterala och regionala forsknings- och innovationsinitiativ för att hitta nya lösningar på utmaningar i fråga om miljö, digitala frågor, hälsa, sociala frågor och innovation. Gemensamma åtgärder kommer i synnerhet att behövas för att förebygga framtida globala hälsokriser, särskilt nya smittsamma sjukdomar, och för gemensamma åtaganden att skapa en sundare, säkrare, rättvisare och mer hållbar värld. Samarbetsområdena kan bland annat omfatta lösningar på sådana globala utmaningar som klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald, föroreningar, förbrukning av naturresurser eller smittsamma sjukdomar, även i krislägen, samt lösningar som möjliggör en grön och digital omställning. Initiativen bör framvisa globalt ledarskap i fråga om klimat- och miljömålsättningarna.
2. Samarbetet kommer att ha följande mål:
 - a) Främja kontinuiteten i program för vetenskap, teknik och innovation samt stödja den ekonomiska utvecklingen, ett kunskapsbaserat samhälle, livskvalitet och en hållbar miljö.
 - b) Uppmuntra utbyte av information och know-how på det vetenskapliga, tekniska och innovationsrelaterade området, särskilt när det gäller genomförandet av politik och program.

- c) Främja varaktiga förbindelser mellan parternas forskarsamhällen, forskningscentrum, universitet och näringsliv.
 - d) Främja utvecklingen av mänskliga resurser.
 - e) Främja gemensam forskning inom ramen för det vetenskapliga och tekniska samarbetet, främja likvärdig tillgång till, deltagande i och gemensamt ägande av forskningsresultaten i enlighet med immaterialrättsliga bestämmelser samt främja gemensamma värderingar och de rambestämmelser som man enats om.
3. Samarbetet kommer att utformas som gemensamma forskningsprojekt och utbyten, möten och utbildning av vetenskapsmän inom ramen för internationella mobilitetsprogram, i syfte att ge största möjliga spridning av forskningsresultat. Alla immateriella rättigheter som härrör från gemensam forskning och gemensam verksamhet ska delas på gemensamt överenskomna villkor.
4. Inom ramen för detta samarbete kommer parterna att främja deltagandet från sin förvaltning och sina myndigheter, högre utbildningsanstalter, forskningscentrum och produktionssektorer, i synnerhet små och medelstora företag.
5. Parterna är överens om att göra sitt yttersta för att öka allmänhetens kunskaper om de möjligheter som deras samarbetsprogram om vetenskap, teknik och innovation erbjuder.

ARTIKEL 38

Klimatförändring

1. Parterna anser att klimatförändringar utgör ett existentiellt hot mot mänskligheten och upprepar sitt åtagande att stärka de globala åtgärderna mot detta hot. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå målen och syftena med Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och Parisavtalet. Därför kommer vardera parten att faktiskt tillämpa Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och Parisavtalet.
2. Parterna eftersträvar att stärka de globala insatserna mot klimatförändringarna och deras följder. Parterna kommer också att fördjupa samarbetet om politiken för att försöka mildra klimatförändringarna och underlätta anpassning till klimatförändringarnas negativa följder, däribland höjningen av havsytan, och för att ställa om sina ekonomier, även de ekonomiska flödena, till låga utsläpp av växthusgaser och en klimattålig utveckling i enlighet med Parisavtalet.
3. Samarbetet kommer att ha följande mål:
 - a) Förbättra kapaciteten och möjligheterna att åtgärda utmaningar som beror på klimatförändringar, på ett sätt som tar avstamp i och inriktas på de nationella behoven.
 - b) Förbättra kapacitetsuppbyggnaden i samband med tillämpningen av de nationellt fastställda bidragen, de nationella anpassningsplanerna och andra klimatanpassningsåtgärder på områden av gemensamt intresse för att stödja en hållbar och koldioxidsnål tillväxt.

- c) Främja samarbete och dialog om finansiering av klimatåtgärder och utveckling av finansiella mekanismer för att åtgärda klimatförändringarna., även med hjälp av den privata sektorn.
- d) Anpassa sig till klimatförändringarnas negativa effekter, även genom att integrera anpassningsåtgärder med parternas utvecklingsstrategier och utvecklingsplanering på alla nivåer.
- e) Främja samarbete om forskning och utveckling av teknik för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna.
- f) Främja medvetandegörande åtgärder, även för de mest utsatta befolkningsgrupperna och de som bor i sårbara områden, underlätta allmänhetens deltagande i åtgärder för att motverka klimatförändringarna och införliva en analys av klimatförändringarnas påverkan ur ett genusperspektiv.
- g) Främja samarbete och dialog om utvecklingen av ekonomiska instrument för att åtgärda klimatförändringarna, såsom koldioxidprissättning och andra lämpliga åtgärder.
- h) Främja utvecklingen av strategier för katastrofriskreducering och katastrofriskhantering, däribland för sårbara områden och befolkningsgrupper.

ARTIKEL 39

Energi

1. Parterna strävar efter att utveckla samarbetet på energiområdet i syfte att
 - a) säkerställa allmän tillgång till hållbar och tillförlitlig energi till ett rimligt pris och väsentligt öka den förnybara energins andelar i den globala energimixen,
 - b) utveckla nya, hållbara, innovativa och förnybara energiformer, däribland biobränsle och biomassa, vindkraft, solenergi och geotermisk energi, samt vattenkraft, med samtidig hänsyn till vikten av att diversifiera energiförsörjningen för att stärka energitryggheten,
 - c) understödja utarbetande av strategier för att göra förnybar energi mer konkurrenskraftig,
 - d) uppnå effektiv energianvändning och förbättrad energieffektivitet både på utbudssidan och på efterfrågesidan genom att främja energieffektivitet i produktion, transport, distribution och slutanvändning av energi,
 - e) främja samarbetet om ren energiteknik, även genom forskningssamarbete, i synnerhet avseende förnybar energi, lagring av energi och utfasning av fossila bränslen,
 - f) främja en koldioxidsnål elproduktion som bidrar till omställningen till ren energi i enlighet med målsättningarna i Parisavtalet,

- g) förbättra kapacitetssupplemenet och främja investeringar i infrastruktur för energi och teknik för ren energi med hänsyn till principen om insyn, och
- h) främja konkurrens och ett gynnsamt investeringsklimat på energimarknaden.

2. För detta ändamål är parterna överens om att främja kontakter och gemensam forskning av ömsesidig nytta, även genom regionalt energisamarbete. Med Agenda 2030 för hållbar utveckling och Parisavtalet som övergripande ramverk och riktlinjer för partnerskapet noterar parterna behovet av att arbeta på kopplingarna mellan tillgång till ren energi till rimligt pris och en hållbar utveckling. Dessa åtgärder kan bland annat främmas i samverkan med Europeiska unionens energiinitiativ.

ARTIKEL 40

Transport

1. Parterna strävar efter att samarbeta på relevanta områden avseende transportpolitiken i syfte att främja hållbara transporter samt en kvalitativ, tillförlitlig, hållbar och resilient infrastruktur, inklusive på regional och gränsöverskridande nivå, i enlighet med relevanta internationella standarder och principer som är tillämpliga på båda parter, att förbättra rörligheten för varor och passagerare, att stödja den ekonomiska utvecklingen och det mänskliga välbefinnandet, med inriktning på allas tillgång till transporter till rimligt pris och rättvisa villkor, att främja skydd och säkerhet till sjöss och i luften, att främja miljöskydd och att öka effektiviteten i sina transportsystem.

2. Samarbetet mellan parterna på detta område syftar till att främja följande:
- a) Informationsutbyte om parternas respektive transportpolitik och praxis, i synnerhet avseende säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för stads- och kollektivtrafik för alla, med särskild uppmärksamhet på behoven hos människor i utsatta situationer (däribland kvinnor, barn, personer med funktionsnedsättning samt äldre personer), landtransport, sjötransport, lufttransport, transportlogistik och interkonnektivitet och interoperabilitet mellan multimodala transportnät.
 - b) Civil användning av globala system för satellitnavigering, med inriktning på reglerings-, industri- och marknadsutvecklingsfrågor till ömsesidig nytta. I detta sammanhang kommer man att överväga användning av det europeiska globala systemet för satellitnavigering för att öka fördelarna för båda parter.
 - c) En dialog som syftar till att förbättra flygsäkerheten, infrastrukturnäten för lufttransport och insatserna för snabb, effektiv, hållbar, säker och trygg förflyttning av passagerare och varor, samt till att undersöka möjligheterna att ytterligare utveckla förbindelserna på området lufttransport. Samarbetsprojekt på området civil luftfart bör främjas ytterligare.

- d) En dialog på området sjötransporttjänster på områden av gemensamt intresse som särskilt syftar till följande: Underlätta och samarbeta om undanröjandet av hinder som kan försvåra utvecklingen av sjöfartshandeln och förbättra villkoren för verksamhet som avser godstransporter till sjöss mellan parternas hamnar. Tillhandahålla obegränsad tillgång till internationell och gränsöverskridande handel på affärsmässig grund. Öka konkurrenskraften i parternas sektorer för sjötransport. Bevilja fartyg som för flagg från någon av unionens medlemsstater eller Thailand, eller som framförs av medborgare eller företag från den andra parten, en icke-diskriminerande behandling jämfört med den behandling som förbehålls de egna fartygen när det gäller tillträde till hamnar, därmed sammanhängande tjänster och hamntjänster, även när det gäller sjötransporternas vikt för att utveckla effektiva transportkedjor.
- e) Tillämpning av standarder för säkerhet, skydd och förhindrande och minskning av havsföroreningar, särskilt med avseende på sjötransport i enlighet med internationella konventioner som är tillämpliga på parterna, däribland samarbete i lämpliga internationella forum för att säkerställa en bättre efterlevnad av internationella bestämmelser.

ARTIKEL 41

Turism

1. I linje med relevanta internationella riktlinjer för hållbar turism kommer parterna att sträva efter att förbättra informationsutbytet och inrätta bästa praxis som ska säkerställa en balanserad utveckling av hållbar turism vilken skapar sysselsättning och främjar lokal kultur och produkter samt att främja utvecklingen av verktyg för att övervaka den hållbara utvecklingens effekter när det gäller hållbar turism.
2. Parterna är överens om att utveckla samarbetet för att bevara och maximera naturarvets och kulturarvets potential genom att lindra negativa konsekvenser av turism, i synnerhet alla former av exploatering av människor, och särskilt barn, genom att visa respekt för vildväxande växter, biologisk mångfald och ekosystem och genom att öka turistnäringens positiva bidrag till hållbar utveckling av lokalsamhällen, bland annat, genom att utveckla en hållbar turism som respekterar lokalsamhällens och traditionella samfunds integritet och intressen samt förbättra utbildningen inom turistnäringen.

ARTIKEL 42

Utbildning och kultur

1. Parterna är överens om att främja utbildnings- och kultursamarbete, med vederbörligt beaktande av sina inbördes olikheter, för att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer och språk.

2. Parterna strävar efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja det bidrag utbildning och kultur kan lämna när det gäller kunskap om hållbar utveckling och kulturutbyten och för att genomföra gemensamma initiativ på dessa områden, däribland gemensamt anordnade kulturevenemang. I detta sammanhang är parterna också överens om att fortsätta att stödja den verksamhet som bedrivs av Asien–Europa-stiftelsen (Asef).

3. Parterna är överens om att arbeta nära tillsammans i relevanta internationella forum, såsom Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco), för att förbättra skyddet av materiella och immateriella kulturarv, bland annat med anknytning till den konvention om skydd för världens kultur- och naturarv (Världsarvskonventionen) som antogs av Unescos generalkonferens den 16 november 1972 och konventionen om trygghet av det immateriella kulturarvet som antogs av Unescos generalkonferens den 17 oktober 2003, med samtidig hänsyn till vikten av att främja kulturell mångfald för att utveckla konsten och en kunskapsbaserad kreativ ekonomi.

4. Parterna kommer vidare att uppmuntra åtgärder som är avsedda att knyta kontakter mellan deras respektive specialiserade myndigheter och kommer att främja utbyte av information, know-how, studerande, akademiker och experter samt ytterligare främja förbindelserna mellan tankesmedjor. Samarbetet och användningen av tekniska resurser ska dra fördel av de faciliteter som unionens program i Sydostasien erbjuder på utbildnings- och kulturområdet samt de erfarenheter som parterna har av området. Parterna är vidare överens om att intensifiera samarbetet om högre utbildning och främja genomförandet av programmet Erasmus+ och utbyta bästa praxis i fråga om ungdomspolitik och ungdomsarbete.

ARTIKEL 43

Miljö och naturresurser

1. Parterna är överens om behovet av att samarbeta i fråga om miljöskydd för en koldioxidsnål, resilient, resurseffektiv och cirkulär ekonomi, inklusive bioekonomi, som bryter sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring samt i fråga om att bevara och på ett hållbart sätt förvalta naturresurser och främja den biologiska mångfald som är en grundläggande förutsättning för de nuvarande och kommande generationerna.
2. Parterna är överens om att samarbetet om miljö och naturresurser bör främja en effektiv användning av resurser, miljöskyddande och miljöförbättrande åtgärder i syfte att uppnå hållbar utveckling. Under samarbetet kommer parterna att verka för genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling och faktisk tillämpning av relevanta multilaterala miljöavtal, däribland Parisavtalet.
3. Parterna kommer att eftersträva fortsatt och stärkt samarbete om miljöskydd, i synnerhet för att göra följande:
 - a) Främja miljömedvetenhet och god samhällsstyrning på miljöområdet, även genom att lokalsamhällen på ett bättre och meningsfullt sätt deltar i ansträngningarna avseende miljöskydd och hållbar utveckling.

- b) Ställa om till en cirkulär ekonomi för att säkerställa hållbar konsumtion och produktion, maximera resurseffektiviteten och minimera avfallet, i synnerhet plastavfall, för att förebygga plastförorening till havs och mikroplastförorening.
- c) Integrera värden avseende ekosystem och biologisk mångfald i nationell och lokal planering, strategier för fattigdomsminskning och räkenskaper samt främja tillämpningen av relevanta multilaterala miljöavtal, även de som gäller biologisk mångfald och internationell handel med vilda djur och växter.
- d) Skydda, bevara och återställa mark och jord samt tillämpa hållbar markförvaltning för att uppnå en värld utan nettoförstöring av mark.
- e) Samarbeta i riktning mot ett hållbart skogsbruk och en förbättrad skogsförvaltning, även genom bidrag till regionalt samarbete för att bekämpa olaglig avverkning och efterföljande handel, avskogning och utarmning av skog, samt genom att främja avskogningsfria leveranskedjor för jordbruksråvaror, främja bevarande, nybeskogning, återbeskogning samt återställa och förbättra skogens kollager. Detta kan även omfatta ingående av ett frivilligt partnerskapsavtal om tillämpning av skogslagstiftning samt förvaltning av och handel med skog.
- f) Effektivt förvalta nationalparker samt fastställa och skydda områden för biologisk mångfald och känsliga ekosystem, med vederbörlig hänsyn till lokalbefolkning som är bosatt i eller i närheten av dessa områden samt till hotade eller utrotningshotade arter.

- g) Skydda och hållbart förvalta kust- och havsresurser, däribland marina skyddade områden och miljöer.
- h) Förebygga olagliga gränsöverskridande transporter av kemikalier, fast och elektroniskt avfall och marint skräp, ozonnedbrytande ämnen samt hotade och utrotningshotade djur- och växtarter. Förebygga vattenförorening, markförorening, luftförorening och bullerförorening.
- i) Säkerställa en inkluderande, resilient och miljömässigt sund hantering av kemikalier och avfall.
- j) Främja samarbetet om hållbar förvaltning av vatten och sanitet för att säkerställa tillgången till vatten, vattenkvalitet och ett effektivt samarbete.
- k) Främja miljöinnovation och ren teknik för att främja och rulla ut miljöteknik, hållbara produkter och tjänster, även med hjälp av lämpliga skatte- och finansieringsincitament.
- l) Främja användningen av system för jordobservation i miljösammanhang samt därmed sammanhängande kapacitetsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte.

ARTIKEL 44

Världshavsförvaltning

1. Parterna kommer att stärka dialogen och samarbetet i fråga om världshavsförvaltning i syfte att främja långsiktigt bevarande och hållbar förvaltning av levande marina resurser och marina ekosystem.
2. Parterna kommer att stärka samarbetet när det gäller bevarande, förvaltning och hållbart utnyttjande av levande marina resurser enligt FN:s havsrättskonvention från 1982 (Montego Bay-konventionen) som antogs vid den tredje havsrättskonferensen den 10 december 1982 samt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations uppförandekod för ansvarsfullt fiske som antogs genom resolution 4/95 av den 31 oktober 1995. Parterna åtar sig att samarbeta för att främja genomförandet av målsättningarna i Förenta nationernas avtal om genomförande av bestämmelserna i havsrättskonventionen om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskbestånd samt avtalet om att främja fiskefartygens iakttagande av internationella bevarande- och förvaltningsåtgärder på det fria havet
3. Parterna är vidare överens om att samarbeta om följande:
 - a) Främja genomförandet av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations avtal om hamnstatsåtgärder för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske.

- b) I samverkan med och inom ramen för de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna, eller avtal i vilka parterna är anslutna, har observatörsstatus eller är samarbetande icke-avtalsslutande parter, främja bevarande och hållbar förvaltning av levande marina resurser och deras ekosystem.
- c) Bekämpa olagligt, orapporterat och oreglerat fiske samt fiskerelaterad verksamhet med omfattande, övergripande och insynsvänliga åtgärder, inklusive erfarenhetsutbyte, kapacitetsuppbyggnad, och informationsutbyte om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske i lämpliga fall med hänsyn till uppgifternas konfidentialitet och nationell lagstiftning.
- d) Främja de grundläggande principerna och rättigheterna som gäller på fiske- och skaldjurssektorn och tillämpningen av ILO-konvention nr 188 om arbete ombord på fiskefartyg vilken upprättades i Geneve den 30 maj 2007.
- e) Utveckla ett hållbart och ansvarstagande vattenbruk till sjöss, även med avseende på genomförandet av målen och principerna i FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations uppförandekod för ansvarsfullt fiske.
- f) Minska trycket på haven, bland annat genom att bekämpa marint skräp och havsföroreningar, även från land och skepp, samt den mänskliga havsanknutna verksamhet som lyder under internationella förpliktelser som är bindande för parterna och genom anpassnings- och begränsningsåtgärder som ska förbättra havens och kustsamhällenas klimatreiliens.

ARTIKEL 45

Jordbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling

1. Parterna är överens om att främja dialogen om jordbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling. Parterna kommer att utbyta information och samarbeta på följande områden:
 - a) Jordbrukspolitik och allmänna utsikter för jordbruket i världen.
 - b) Främjande och underlättande av handel med jordbruksprodukter, däribland handel med växter, djur, vattenlevande djur och produkter därav.
 - c) Utvecklingspolitik för landsbygden, inklusive andra produktionsresurser och insatsvaror, kunskap, finansiella tjänster och marknader samt möjligheter till värdeskapande och sysselsättning utanför jordbruket.
 - d) Policy avseende växter, djur, vattenlevande djur, däribland strategier för kvalitet i jordbruket, exempelvis geografiska beteckningar och ekologisk produktion, samt samarbete avseende god lantbrukspraxis.
 - e) Främjande av certifierings- och ackrediteringssystem för ekologiskt jordbruk och hållbar jordbruksproduktion.

2. Parterna är överens om att främja tekniskt samarbete, kapacitetsuppbyggnad och alla andra samarbetsformer som ökar produktiviteten, säkerheten och en hållbar produktion och resilienta metoder i jordbruk, boskapsskötsel, fiske och landsbygdsutveckling och som kan leda till bättre beredskap och göra det lättare att förebygga, upptäcka, avhjälpa och kontrollera växter, djur och zoonotiska sjukdomar på ett sätt som är förenligt med One health-modellen och internationella standarder.

3. Parterna är överens om att uppmuntra de offentliga och privata sektorernas insatser för att diskutera och utbyta affärsinformation, även genom företagssamverkan och handelsfrämjande evenemang avseende jordbruksprodukter.

ARTIKEL 46

Hälsa

1. Parterna är överens om att samarbeta och utbyta erfarenheter och bästa praxis på hälsoområdet för att befästa forskningsarbetet, hantera hotet från allvarliga sjukdomar, såväl icke-smittsamma som smittsamma (inklusive Covid-19-pandemin), samt förbättra den allmänna sjukförsäkringen liksom hälso- och sjukvården, inklusive vårdinsatser för sexuell och reproduktiv hälsa. Parterna är även överens om att utbyta synpunkter och bästa praxis om bestämmelser som är relevanta för läkemedel och medicintekniska produkter.

2. Samarbetet ska huvudsakligen äga rum inom ramen för internationella forum, däribland Världshälsoorganisationen, samt multilaterala initiativ på följande områden:

- a) Gemensam forskning och utveckling av större övergripande hälsoprogram. Gemensam forskning via sådana multilaterala initiativ som den globala alliansen mot kroniska sjukdomar (GACD) och det globala nätverket för smittskyddsforskning (GloPID-R).
- b) Kapacitetsuppbyggnad och utveckling av mänskliga resurser.
- c) Internationella överenskommelser på hälso- och sjukvårdsområdet.

ARTIKEL 47

Sysselsättning och sociala frågor

1. Parterna är överens om att förbättra samarbetet och främja tekniskt bistånd på området sysselsättning och sociala frågor, däribland samarbetet om regional och social sammanhållning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, jämställdhet mellan könen och lika lön för arbete av lika värde, livslångt lärande och kompetensutveckling, socialt skydd och anständiga arbetsvillkor i syfte att stärka den sociala aspekten på globaliseringen.

2. Parterna bekräftar behovet av att understödja globaliseringsprocessen, som gagnar alla och främjar full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor som ett centralt inslag för hållbar utveckling och minskad fattigdom i enlighet med Agenda 2030 för hållbar utveckling, ILO:s förklaring om social rättvisa för en rättvis globalisering som antogs i Geneve den 10 juni 2008 samt ILO:s hundraårsdeklaration om framtidens arbetsliv som antogs i Geneve den 21 juni 2019. Parterna kommer att beakta sina egna särdrag och skillnader med avseende på ekonomiska och sociala förhållanden.
3. Parterna bekräftar sina respektive åtaganden att främja och faktiskt tillämpa internationellt erkända sociala och arbetsrättsliga normer och att följa, främja och genomföra de grundläggande arbetsrättsliga principer och rättigheter som fastställdes i ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet som antogs i Geneve den 18 juni 1998 och ändrades den 10 juni 2022. Parterna är överens om att samarbeta och tillhandahålla tekniskt bistånd i syfte att verka för ratificering och tillämpning av de grundläggande ILO-konventionerna samt att samarbeta för att främja ratificering och tillämpning av andra aktuella ILO-konventioner när det är lämpligt, även sådana som avser våld och trakasserier i arbetslivet.
4. Parterna är överens om att främja samarbetet mellan regering och arbetsmarknadens parter när det gäller sysselsättning och sociala frågor, samt informationsutbytet om sysselsättning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, yrkesinspektion och dialogen mellan arbetsmarknadens parter om sociala frågor och skyddet av arbetstagarna.

5. Samarbetet inom ramen för denna artikel kan bland annat avse särskilda program och projekt som parterna kommit överens om, eller dialog, samarbete och initiativ i frågor av gemensamt intresse på bilateral eller multilateral nivå, till exempel via Asem, EU-Asean och ILO.

ARTIKEL 48

Statistik

Parterna är överens om att, inom ramen för befintligt statistiskt samarbete mellan unionen och Asean, främja samarbetet om harmonisering av statistiska metoder och förfaranden, däribland insamling, behandling, analys och spridning av statistik för att öka tillgången på uppgifter av god kvalitet, tillgängliga i tid, relevanta och mer uttömmande sammanfattande uppgifter som på ett för båda parter godtagbart sätt kan användas för att statistiskt kartlägga handel med varor och tjänster samt mer allmänt andra områden som omfattas av detta avtal och som kan behandlas statistiskt. Parterna betonar vikten av information och statistik för att genomföra agenda 2030 för hållbar utveckling.

ARTIKEL 49

Det civila samhället

Parterna är medvetna om det civila samhällets roll, i synnerhet när det gäller universitet, arbetsmarknadens parter samt kontakter mellan tankesmedjor och arbetsmarknadens parter, och hur de kan bidra till dialogen och samarbetet inom ramen för detta avtal; parterna är överens om att uppmuntra och främja en effektiv dialog med det civila samhället och främja ett faktiskt och konstruktivt deltagande från det civila samhällets sida samt partnerskap mellan flera parter.

AVDELNING VI

SAMARBETSFORMER

ARTIKEL 50

Resurser för samarbete

1. Parterna är överens om att ställa nödvändiga resurser, däribland finansiella medel, till förfogande i den utsträckning som deras respektive resurser och bestämmelser tillåter, i syfte att uppfylla de samarbetsmål som fastställs i detta avtal.

2. Parterna kommer att uppmana Europeiska investeringsbanken att fortsätta sin verksamhet i Thailand, i enlighet med dess förfaranden och kriterier för finansiering.

ARTIKEL 51

Samarbete för tredjeländers utveckling

1. Parterna är överens om att inrätta en regelbunden dialog om sina respektive program för utveckling i tredjeländer.
2. Parterna är vidare överens om att samarbeta i gemensamma insatser i syfte att lämna bistånd för hållbar utveckling till Thailands grannländer och i kringliggande områden i sektorer som är relevanta för trilateralt samarbete. Samarbetsområdena ska fastställas av alla berörda partners utifrån mottagarländernas behov samt EU:s och Thailands kapacitet och expertis samt beslutas från fall till fall.

AVDELNING VII

INSTITUTIONELL RAM

ARTIKEL 52

Gemensam kommitté

1. Härmed inrättas en gemensam kommitté, som ska bestå av företrädare för båda parter på högsta möjliga nivå, och som ska ha följande uppgifter:
 - a) Säkerställa att detta avtal fungerar väl och tillämpas korrekt.
 - b) Fastställa prioriteringar med hänsyn till avtalets syfte.
 - c) Utfärda rekommendationer som ska främja målen för avtalet.
 - d) I förekommande fall avgöra tvister eller meningsskiljaktigheter som uppstår i samband med tolkningen, genomförandet eller tillämpningen av detta avtal i enlighet med artikel 55.
 - e) Granska all information som läggs fram av någondera parten vad gäller icke fullgjorda åtaganden, och samråda med den andra parten för att finna en ömsesidigt godtagbar lösning i godo, i enlighet med artikel 55.

2. Gemensamma kommittén ska normalt sammanträda minst vartannat år, växelvis i Bangkok och Bryssel, på en dag som ska fastställas genom ömsesidig överenskommelse. Extra sammanträden i gemensamma kommittén får också sammankallas i samförstånd mellan parterna. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén ska innehas växelvis av de båda parterna. Dagordningen för gemensamma kommitténs sammanträden ska fastställas i samförstånd mellan parterna.
3. Gemensamma kommittén får upprätta specialiserade arbetsgrupper som ska bistå den i dess arbete. Arbetsgrupperna ska vid varje sammanträde lämna en detaljerad rapport om sin verksamhet till gemensamma kommittén.
4. Parterna är överens om att gemensamma kommittén även ska ha till uppgift att sörja för att de sektorsavtal eller sektorsprotokoll som eventuellt ingåtts eller kan komma att ingås mellan parterna fungerar väl.
5. Gemensamma kommittén ska anta sin egen arbetsordning.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 53

Klausul om framtida utveckling

1. Parterna får i samförstånd utvidga detta avtal i syfte att fördjupa samarbetet, även genom att anta kompletterande avtal eller protokoll på särskilda områden, sektorer eller verksamheter. Sådana särskilda avtal eller protokoll ska utgöra en integrerad del av de övergripande bilaterala förbindelserna mellan parterna och ska omfattas av en gemensam institutionell ram.
2. Vid avtalets genomförande får båda parter föreslå ett utvidgat samarbete, med beaktande av erfarenheterna från tillämpningen av avtalet.

ARTIKEL 54

Andra avtal

1. Utan att det påverkar tillämpningen av berörda bestämmelser i fördraget om Europeiska unionen eller fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska varken detta avtal eller de åtgärder som följer av dess tillämpning på något sätt påverka medlemsstaternas befogenheter till bilateralt samarbete med Thailand eller att i lämpliga fall ingå nya samarbets- och partnerskapsavtal med Thailand.
2. Detta avtal ska inte påverka tillämpningen eller genomförandet av åtaganden som de respektive parterna ingått i förhållande till tredje man.
3. Ingenting i detta avtal ska hindra en part från att vidta åtgärder, däribland åtgärder för tvistlösning, enligt ett annat internationellt avtal till vilket båda parter är anslutna.

ARTIKEL 55

Fullgörande av åtaganden

1. Parterna ska vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att fullgöra sina åtaganden enligt avtalet. De ska se till att de mål som fastställs i avtalet uppnås.

2. I enlighet med artikel 52.1 d får någondera parten hänskjuta alla frågor avseende tillämpningen eller tolkningen av detta avtal till Gemensamma kommittén.
3. Om någondera parten anser att den andra parten inte fullgör något av sina åtaganden enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder i enlighet med internationell rätt.
4. Utom i sådana fall som avses i punkt 5 ska parten, innan några sådana lämpliga åtgärder som avses i punkt 3 ovan vidtas, förse gemensamma kommittén med alla relevanta uppgifter som behövs för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som är godtagbar för parterna. Parterna ska samråda under överinseende av gemensamma kommittén. Om gemensamma kommittén inte kan nå en ömsesidigt godtagbar lösning, får parten vidta lämpliga åtgärder.
5. Om någondera parten har välgrundad anledning att anse att den andra parten på ett väsentligt sätt har underlåtit att efterleva något av de åtaganden vilka i artiklarna 1.1 och 3.1 anges som väsentliga ska parten omedelbart underrätta den andra parten om detta. På någondera partens begäran, eller av annan anledning som parterna enats om, ska gemensamma kommittén inom högst 30 dagar sammankalla brådskande samråd för att grundligt undersöka varje aspekt av, eller grunden för, åtgärden i syfte att finna en lösning som är godtagbar för parterna. Efter utgången av denna period får den underrättande parten vidta lämpliga åtgärder.

6. Valet av lämplig åtgärd ska prioritera sådana åtgärder som i minsta möjliga mån stör tillämpningen av detta avtal eller andra särskilda avtal. Sådana åtgärder ska vara tillfälliga och stå i proportion till överträdelsen, i syfte att främja ett framtida uppfyllande av åliggandena. Vid tillämpningen av punkt 4 kan ”lämpliga åtgärder” även inbegripa helt eller delvis tillfälligt upphävande av detta avtal. Vid tillämpningen av punkt 5 kan med ”lämpliga åtgärder” även avses ett helt eller delvis tillfälligt upphävande av detta avtal eller av sådana särskilda avtal som avses i artikel 53.1.

Parterna ska besluta om tillfälligt upphävande i enlighet med sina respektive lagar och andra författningar.

7. Båda parter får begära att gemensamma kommittén ska ompröva de omständigheter som lett till att lämpliga åtgärder vidtagits, i syfte att finna en lösning som är godtagbar för parterna. Den part som vidtagit lämpliga åtgärder ska upphöra med dem så snart detta är påkallat.

ARTIKEL 56

Underlättande

För att underlätta samarbetet inom ramen för detta avtal är parterna överens om att bevilja tjänstemän och experter som deltar i genomförandet av samarbetet de hjälpmedel som de behöver för att utföra sina uppgifter, i enlighet med parternas respektive lagar och andra författningar.

ARTIKEL 57

Territoriell tillämpning

Detta avtal ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga i enlighet med de villkor som fastställs i de fördragen och, å andra sidan, på Thailands territorium.

ARTIKEL 58

Definition av parterna

Vid tillämpningen av detta avtal används uttrycket ”parterna” för att beteckna unionen eller dess medlemsstater, eller unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Thailand, å andra sidan.

ARTIKEL 59

Ikraftträdande och provisorisk tillämpning

1. Detta avtal träder i kraft trettio dagar efter den dag då den sista av parterna anmäler till den andra parten att de nödvändiga interna rättsliga förfarandena slutförts.

2. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 1 får Thailand och Europeiska unionen helt eller delvis tillämpa detta avtal provisoriskt i enlighet med sina respektive interna förfaranden, i väntan på att avtalet träder i kraft.
3. Den provisoriska tillämpningen ska få verkan 30 dagar efter den dag då:
 - a) Europeiska unionen har underrättat Thailand om att de nödvändiga förfarandena har slutförts, med angivande av vilka delar av avtalet som ska tillämpas provisoriskt, och
 - b) Thailand har underrättat Europeiska unionen om att de nödvändiga förfarandena har slutförts, och godkänt de delar av avtalet som ska tillämpas provisoriskt.
4. Endera parten kan till den andra parten skriftligen anmäla sin avsikt att säga upp den provisoriska tillämpningen av detta avtal. Uppsägningen får verkan trettio dagar efter den dag då meddelandet mottogs.
5. Med avseende på de bestämmelser i avtalet som tillämpas provisoriskt ska ikraftträdandet av detta avtal tolkas som en hänvisning till den dag då provisorisk tillämpning börjar gälla enligt punkt 3.

Gemensamma kommittén och övriga organ som inrättas i enlighet med detta avtal kan utöva sina funktioner under den provisoriska tillämpningen av detta avtal i den utsträckning som dessa funktioner är nödvändiga för att säkerställa provisorisk tillämpning av detta avtal. Alla beslut som fattas vid utövandet av deras funktioner ska upphöra att gälla om den provisoriska tillämpningen av detta avtal sägs upp enligt punkt 4.

ARTIKEL 60

Löptid och uppsägning

1. Detta avtal är giltigt i fem år. Det ska förlängas automatiskt med ytterligare på varandra följande perioder av ett år i taget, om inte någon av parterna skriftligen meddelar den andra parten om sin avsikt att inte förlänga avtalet senast sex månader innan ettårsperioden löper ut.
2. Detta avtal får sägas upp av endera parten genom skriftligt meddelande till den andra parten. Uppsägningen får verkan sex månader efter den dag då den andra parten mottog meddelandet. Uppsägningen ska inte påverka pågående projekt som inletts inom ramen för detta avtal innan meddelandet om uppsägning togs emot.

ARTIKEL 61

Ändringar

Eventuella ändringar i detta avtal ska göras i samförstånd mellan parterna. Ändringarna får verkan först efter det att parterna till varandra anmält att alla nödvändiga formaliteter har avslutats.

ARTIKEL 62

Gemensamma förklaringar

De gemensamma förklaringarna i bilaga till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet.

ARTIKEL 63

Anmälningar

Anmälningar enligt artikel 59 ska göras till Generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd respektive Thailands utrikesministerium.

ARTIKEL 64

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska språken samt på thai, vilka alla texter är lika giltiga.

Utfärdat i [...] den [...].

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 5 (ALLVARLIGA BROTT SOM ANGÅR DET INTERNATIONELLA SAMFUNDET)

Medlemsstaterna och Thailand har undertecknat Romstadgan om Internationella brottmålsdomstolen, vilket är en viktig utveckling avseende det internationella rättssystemet och dess möjligheter att fungera effektivt. Romstadgan fastställer att folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser är allvarliga brott som angår det internationella samfundet.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 23 (SAMARBETE MELLAN DOMSTOLAR OCH ANDRA RÄTTSVÅRDANDE ORGAN)

Thailands regering ska vidta alla åtgärder som står till förfogande enligt landets lagar för att säkerställa att dödsstraff inte utdöms och om en domstol utdömer dödsstraff lämna en rekommendation om kunglig benådning.
